Eesti Teadusagentuur

Teaduseetika komitee hinnangu tõendamine

August 2026

Järgnevalt on selgitatud, kuidas annab teaduseetika komitee hinnangu ning kuidas on võimalik hinnanguga seotud asjaolusid kontrollida.

Teaduseetika komitee annab taotluse kohta hinnangu, kas kavandatav teadus- ja arendustegevus on teaduseetika põhimõtetega kooskõlas, tingimuslikult kooskõlas või ei ole nendega kooskõlas. Positiivse või tingimusliku hinnangu korral teeb Eesti Teadusagentuur kokkuvõtva hinnangu avalikult kättesaadavaks Eesti Teadusinfosüsteemis (ETIS). Avaldatakse muu hulgas teadus- ja arendustegevuse pealkiri ja lühikirjeldus, läbiviijad ja asutused, metoodika ja andmekoosseisu lühikirjeldus, komitee hinnang ning selle kuupäev. Seetõttu on ETISes avaldatud teave esmane allikas teaduseetika komitee hinnangu olemasolu, sisu ja ulatuse kontrollimiseks (teaduseetika komitee määruse § 4 lõiked 9 ja 16).

ETISes avaldatud hinnangu kohta ei vormistata üksnes selle dokumendina esitamise eesmärgil eraldi digiallkirjastatud otsust ega kinnitust. Kui vajalik teave on ETISes avalikult kättesaadav, saab hinnangu olemasolu ja sisu kontrollida vastava ETISe kirje alusel. Sama teabe korduv vormistamine ja allkirjastamine eraldi dokumendina ei anna ETISes avaldatud hinnangule täiendavat sisulist väärtust ning tekitaks põhjendamatut dokumentide ja töö dubleerimist. Selline lähenemine vastab ka haldusmenetluse eesmärgipärasuse ja tõhususe põhimõttele, mille kohaselt tuleb menetlus korraldada võimalikult lihtsalt, vältides üleliigseid kulutusi (haldusmenetluse seaduse § 5 lõige 2).

Kui konkreetse taotluse, hinnangu või hinnangu ulatuse kontrollimiseks vajalikku teavet ei ole ETISes avaldatud teabe põhjal võimalik kindlaks teha, võib Eesti Teadusagentuur väljastada ETISes oleva teabe või dokumentide väljavõtte ja kinnitada selle autentsust digiallkirjaga. Selline kinnitus ei ole uus ega eraldiseisev teaduseetika komitee hinnang, vaid kinnitab väljavõtte vastavust ETISes olevale teabele. Väljavõtte või automatiseeritud andmekogu väljatrüki õigsuse ametliku kinnitamise võimalus tuleneb haldusmenetluse seaduse §-st 24.